

Віншуем чытачоў з Новым годам і Калядамі!
Жадаем аптымізму, бадзёрасці і плёну ў справах!
Рэдакцыя газеты "Гасцінец"

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

№ 18 (243) СНЕЖАНЬ 2017 ГОДА

БЕЛАРУСКІЯ АФАРЫЗМЫ

Сама зямля не йдзе да спадара, – яна чакае ласкі чалавечай!

Алесь Звонак

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ГАРАДОЧЧЫНА – СНЕГАВАЯ СТАЛІЦА БЕЛАРУСІ

У сучасных умовах, калі перастаюць працаваць старыя постсавецкія стандарты эканомікі кожнаму рэгіёну Беларусі варта вызначыцца са сваім адметным "тварам". Як для вытворцаў прадукцыі патрэбен свой брэнд – "Мара гурмана", "Ганна", "Віцебскае малако" і г.д., так і гарады і раёны мусяць мець свой брэнд, свой эксклюзіўны твар. Менавіта па брэнду турысты шукаюць асаблівасці мясцовасці, накіроўваючыся ў вандроўку.

Кампанія па стварэнню брэндаў раёнаў прайшла на Беларусі пяць гадоў назад. У выніку на Віцебшчыне з'явіліся брэнды раёнаў, якія і былі прадстаўлены на "Дажынках--2014" ў Гарадку. Найбольш распрацаваным і адметным сярод гэтых брэндаў выглядаў брэнд Глыбоччыны – "Вішнёвы фэст". Гадоў 30-50 таму ўжо на ўсю Віцебшчыну было вядома, што самыя смачныя і танныя вішні збіраюць у ліпені на Глыбоччыне. І з прызнаннем вішні брэндам Глыбоччыны штогадовы вішнёвы фэст у Глыбокім набірае маштаб і цягнецца ўжо некалькі дзён.

Наша ж Гарадоччына на наступных "Дажынках" таксама займела свой брэнд -- "Гарадоцкі Парнас", як месца стварэння знакамітай паэмы "Тарас на Парнасе", як рэгіён, які вылучаецца шыкоўным наборам узораў народнай творчасці і эксклюзіўным Домам рамёстваў з народнымі майстрамі. Але трапіўшы адным з апошніх у карагод раённых фэстаў Гарадоччына ўжо ў гэтым годзе вымушана была святкаваць дзень народзінаў аўтара паэмы Канстанціна Веранiцына не ў чэрвені каля 13 па новаму стылю, а ў апошнім веснавым месяцы -- ў траўні.

Канешне магчыма канцэптуальна пашыраць межы брэнда "Гарадоцкі Парнас" -- і гэта варта рабіць! Толькі з кожным годам даказваць сваю "парнасаўскую" адметнасць будзе складаней.

Але амаль на паверхні ляжыць своеасаблівасць нашай зямлі, якой не валодае ніякі іншы рэгіён Беларусі. Гэта выпаданне першых снягоў у краіне (самы першы снег на Беларусі быў зарэгістраваны 23 верасня 1973 года ў Езярышчы) і самыя вялікія маразы ў спалучэнні са створанай лыжаролернай трасай дазваляюць папулярызаваць Гарадоччыну, як снегавую сталіцу Беларусі.

І сапраўды, у гэтыя выхадныя дні Раубічы пад Менскам не здолелі прыняць Кубак Беларусі па біятлону з-за адсутнасці снегу. А у нас ужо натуральнага снегу хапала спаўна. Іншая справа, што няма сучаснага біятлоннага стрэльбішча (ён толькі ў планах пры будаўніцтве другой чаргі трасы).

Але і без біятлоннага складніка на лыжаролернай трасе магчыма ладзіць разнастайныя лыжныя фэсты: "Першы лыжны старт Беларусі", "Адкрыты Кубак Гарадоччыны" (з трох-пяці этапаў), "Закрыццё лыжнага сезону". І такія фэсты фактычна ніхто ў краіне не здольны правесці. Але ж іх якаснае правядзенне будзе магчыма, калі лыжны спорт на Гарадоччыне стане сапраўды масавым, а правядзенне выхадных на лыжах будзе добрай традыцыяй для шматлікіх сем'яў.

Арэкордна нізкія зімовыя тэмпературы варты гаспадарання на Гарадоччыне такога персанажу як Зюзя Гарадоцкі з яго рэзідэнцыяй каля вышэйшай кропкі Гарадоцкага ўзвышша, дзе плануецца стварыць ветрапарк.

Відавочна, што разлічваць на ініцыятыўнасць чыноўнікаў у гэтым мала выпадае, але прадпрымальнікам вобласці і актыўным грамадзянам актуалізацыя брэнда "Гарадоччына – снегавая сталіца Беларусі" будзе па сілам, калі мясцовая ўлада ў гэтым будзе зацікаўлена.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ХОТЯТ ЗАКРЫВАТЬ СРАЗУ ДВА ЗАВОДА?

Жители Городка в тревоге: по райцентру ходят слухи, что в январе закроют маслосырзавод. А в ближайшее время та же участь якобы постигнет и местный хлебозавод. Так ли это, разбирались корреспонденты «СБ Беларусь Сегодня».

Действительно ли маслосырзавод готовится к закрытию? Мы попробовали уточнить ситуацию у руководства производственного цеха. Однако от комментариев его начальник Александр Зеньков отказался. Ответа по существу не получили и в головном предприятии — ОАО «Молоко».

Однако точки над «і» все же расставить удалось. Заместитель председателя Городокского райисполкома Татьяна Воронко прокомментировала:

— Действительно не так давно поступали предложения от ОАО «Молоко» по закрытию цеха. Мы вмешались, под контроль этот вопрос взял лично председатель райисполкома Петр Коробач. В результате цех остается, причем с той же линейкой продукции. Шутка ли, оставить без работы почти 50 человек! Эти рабочие места ценны и важны, мы за них боремся. На предприятие провели газ, частично модернизировали оборудование.

А что с хлебозаводом? Председатель правления Городокского райпо Марина Унуковская, в чьем ведении находится местный хлебозавод, удивилась такой новости:

— С какой стати закрываться, если в сутки выпускаем от 4 до 4,5 тонны хлебобулочных изделий, работаем в две смены. Выпускаем около 30 наименований. На комбинате трудятся около 50 человек. Кормим Городокский район, отпускаем продукцию предпринимателям Шумилинщины, нескольким предприятиям в Витебске. На селе у нас 37 объектов торговли. Все они берут хлеб в полном ассортименте. Плюс автомагазин, для которого выпускаем изделия в специальной упаковке. У нас неплохие объемы, прорабатываем даже вопрос расширения поставок в сеть частных крупных магазинов в областном центре. Так что никакого закрытия. Наоборот, накануне юбилея (в следующем году заводу исполняется 45 лет) подумываем о небольшом ремонте. Хотим увеличить объемы продукции.

"Беларусь Сегодня"

РЫНАК ПРАЦЫ

САМЫЯ ВЯЛІКІЯ ЗАРОБКІ – ГАЛОЎНЫМ СПЕЦЫЯЛІСТАМ

Паводле база даных Дзяржаўнай службы занятасці ў Гарадоцкім раёне самыя вялікія заробкі прапаноўваюць на свінакомплексе «Паўночны» галоўным спецыялістам па ветэрэнарыі і энергетыцы. Пры гэтым большасць наяўных вакансій у базе старэй двух месяцаў.

База даных Дзяржаўнай службы занятасці зараз не мае спасылкі на сайце Гарадоцкага райвыканкаму і даступна на адмысловым сайце: http://gsz.gov.by дзе трэба шукальнікам выбраць Віцебскую вобласць, Гарадоцкі раён. Тут магчыма знайсці вакансіі па кожнаму рэгіёну Беларусі, а таксама і ў асобных сельскіх населеных пунктах. У гэтай базе па Гарадоцкаму раёну на 26 снежня маецца 110 вакансій на 182 месца. Гэта значна менш, чым было на пачатку верасня калі прапаноўваліся 143 вакансіі на 251 працоўнае месца. 3 гэтых вакансій толькі 56 выстаўлены пасля 24 кастрычніка.

Самыя вялікія заробкі па вакансіях прапаноўваюцца на свінакомплексе «Паўночны» галоўным спецыялістам — ветурачу і энергетыку, ужо ад 1090 рублёў. Далей размяшчаецца заробак заатэхніку з філіяла "Віраўлянскі" канцэрна "Дзецкасельскі" -- ад 900 рублёў, а потым ідуць заробкі для медыцынскіх спецыялістаў у памерах каля 700 рублёў.

Па астатніх вакансіях прапаноўваемы заробак звычайна ад 265 рублёў да 400 рублёў, калі на поўную стаўку. І гэта пераважна на сельгаспраджпрыемствах, у тым жа УП "Паўночны", дзе па традыцыі найбольшая колькасць вакансій – 17.

Па традыцыі апошняга часу ў гэтай базе прысутнічае вялікая колькасць вакансій на 0,25 – 0,5 стаўкі ў бюджэтных арганізацыях Гарадоцкага райвыканкаму: аддзеле ідэалогіі, культуры і па справах моладзі і аддзеле адукацыі, спорту і турызму Гарадоцкага райвыканкаму. Праўда, гэтыя вакансіі ў большасці сваёй не абнаўляліся больш трох месяцаў. Ды і прапануемыя заробкі на няпоўныя стаўкі маюць чыста сімвалічныя памеры для годнага жыцця – ад 66,25 руб. у месяц да 132,5 рубля.

Звяртае ўвагу, што перспектыўныя вакансіі ад сетцы "Еўраопт" у гэтай базе даных не з'яўляліся, як у мінулым годзе, калі адкрывалася вялікая крама па вул. Талкачова так і ў гэтым годзе, калі адкрылася крама па вул. Вароўскага. Наша ж Гарадоцкае райспажыўтаварыства шукае яшчэ з 19 кастрычніка 7 гандляроў на поўную стаўку з заробкам у 265 рублёў пры наяўнасці 4-6 тарыфнага разраду.

Як кажуць, каментары не патрабуюцца.

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе стварэацца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

МЭР ГАРАДКА ДАЛУЧЫЎСЯ ДА ПАГАДНЕННЯ МЭРАЎ

13 снежня мэры з 20 гарадоў Беларусі далучыліся да ініцыятывы Еўразвяза «Пагадненне мэраў па клімаце і энергіі». Кіраўнікі паабяцалі скараціць выкіды вуглякіслага газу да 30% да 2030 года. Гэта адбылося падчас Міжнароднай канферэнцыі «Пагадненне мэраў — Усход: сумесныя дзеянні ў галіне клімату і энергіі»

Да дамовы мэраў далучыліся Быхаў, Бабруйск, Верхнядзвінск, Віцебск, Ваўкавыск,Гарадок,Докшыцы, Івацэвічы, Калінкавічы, Краснаполле, Карма, Масты, Мсціслаў,Нясвіж,Наваполацк, Пружаны, Светлагорск, Слаўгарад, Слуцк і Смаргонь. Такім чынам, у папулярным еўрапейскім руху ўдзельнічаюць 38 беларускіх гарадоў, якія садзейнічаюць выкананню абавязацельстваў Беларусі ў рамках Парыжскага пагаднення па змяненні клімату. Яны прынялі абавязацельствы скарэціць выкіды вуглякіслага газу да 30% да 2030 годзе і распрацаваць план дзеянняў па ўстойліваму энергетычнаму развіццю і клімату.

Кіраўнік аддзела па супрацоўніцтве з Арменіяй, Азербайджанам, Беларуссю і краінамі «Усходняга партнёрства» дырэктарату Еўрапейскай камісіі па пытаннях суседства і перамоў па пашырэнні Вассилис Марагос падкрэсліў, што Еўрапейскі саюз сочыць за тым, як развіваецца дадзеная ініцыятыва, і дапамагае мясцовым органам улады рэалізаваць мэты ў галіне клімату і энергіі.

Еўрасаюз выдзеліць 225 млн еўра на ўсе мерапрыемствы ў сферы энергаэфектыўнасці ў рамках «Усходняга партнёрства». Гэтыя грошы можна сумяшчаць са сродкамі, якія будуць паступаць ад міжнародных фінансавых устаноў для рэалізацыі праектаў у сферы водазабеспячэння, энергаэфектыўнасці і іншых.

Частка гэтых грошай патрапіць беларускіх гарадах. Фінансаванне прыйдзецца абгрунтаваць, калі яно сапраўды неабходна.

Па словах прадстаўніка ЕС, нядаўна быў завершаны адбор дзесяці праектаў у цэлым па рэгіёне, у тым ліку два-тры праекты з Беларусі.

«Гэта будуць пілотныя праекты, распрацаваныя муніцыпалітэтамі, якія ўжо маюць досвед працы ў рамках пагаднення мэраў», — растлумачыў ён.

Міжнародная канферэнцыя «Пагадненне мэраў — Усход: сумесныя дзеянні ў галіне клімату і энергіі» праходзіць у Мінску з 13 па 14 снежня. У ёй бяруць удзел больш за 150 прадстаўнікоў нацыянальных органаў улады Беларусі і краін-удзельніц пагаднення мэраў (Азербайджана, Арменіі, Грузіі, Малдовы, Украіны), структур Еўрапейскага саюза, міжнародных фінансавых устаноў, гарадоў-падпісантаў пагаднення ў Беларусі.

Канферэнцыя праводзіцца з мэтай наладжвання эфектыўнага супрацоўніцтва мясцовых уладаў, грамадскіх арганізацый і нацыянальных органаў дзяржкіравання ў сферы энергетыкі і клімату. Усяго больш за 7 тыс. гарадоў і раёнаў у розных краінах ужо далучыліся да еўрапейскай ініцыятывы.

Паводле інфармацыі: http://www.belta.by

ЗДАРЭННЕ

НЕСЧАСТНЫЙ СЛУЧАЙ НА ПЕРЕХОДЕ

В Городке 18-летний водитель при обгоне сбил на переходе девушку. Она в реанимации. Следователи ищут очевидцев.

Городокский РОСК возбудил уголовное дело в отношении 18-летнего местного жителя по части 2 статьи 317 Уголовного кодекса Республики Беларусь (Нарушение ПДД или эксплуатации транспортных средств, повлекшее по неосторожности причинение тяжкого телесного повреждения). Об этом сообщила официальный представитель УСК по Витебской области Светлана Сахарова.

Следователи установили, что 15 декабря, около 09.00, водитель Audi A4 ехал по улице Баграмяна со стороны Витебска. Напротив дома № 26 при совершении маневра обгона он совершил наезд на 23-летнюю девушку, которая переходила дорогу по нерегулируемому переходу.

В результате ДТП пешеход получила серьезные травмы и была доставлена в больницу.

Подозреваемый задержан. Предварительно установлено, что автомобиль ему не принадлежит. Молодой человек получил водительское удостоверение в августе текущего года.

Следователи обращаются с просьбой к гражданам, которые стали очевидцами аварии или располагают какими-либо сведениями, видеозаписями данного происшествия, сообщить об этом по телефону +375 33 399—80—44 (круглосуточно).

https://auto.tut.by

РЭХА ТРАГЕДЫІ

ЕДИНСТВЕННАЯ УЦЕЛЕВШАЯ ВСЕ ЕЩЕ В ТЯЖЕЛОМ СОСТОЯНИИ

Единственная выжившая в страшном ДТП в Городокском районе, в котором погибло пять человек, все еще находится в больнице. На момент ДТП она была в состоянии алкогольного опьянения. О состоянии пяти погибших в момент аварии следователи пока не сообщают.

Об этом в программе «Причины и следствие» рассказала официальный представитель Следственного комитета Юлия Гончарова.

По словам официального представителя СК, пока следователи не опрашивали пострадавшую, учитывая ее тяжелое состояние. Экспертиза обнаружила, что на момент аварии в ее крови было обнаружено около промилле алкоголя.

— В каком состоянии находились погибшие, были ли они пьяны, пока данных у нас нет. Также хочется сказать, что компания не ехала на дискотеку, как было распространено в СМИ ранее, — сказала Юлия Гончарова.

Официальный представитель также отметила, что следствие изъяло видео с камер наблюдения с АЗС в Езерище. Сейчас эти видеозаписи изучаются. Также следствию еще предстоит выяснить, кто конкретно находился за рулем легковушки.

Напомним, страшное ДТП в Городокском районе, в котором погибли пять человек, произошло 5 ноября. Автомобиль Volvo S40 двигался в направлении поселка Езерище со стороны деревни Бычихи. В салоне автомобиля находились 6 человек: четверо мужчин и 2 женщины. 23-летний, 24-летний, 26-летний, 30-летний мужчины и 19-летняя девушка погибли на месте аварии.

По данным следствия, водитель легковушки незадолго до аварии обгонял машину скорой помощи. Медики первыми обнаружили погибших. Они же забрали выжившую девушку в больницу.

Возбуждено уголовное дело по ч. 3 ст. 317 УК Беларуси (Нарушение правил дорожного движения или эксплуатации транспортных средств лицом, управляющим транспортным средством, повлекшее по неосторожности смерть двух и более лиц). Если станет известно, что водитель был пьян, дело переквалифицируют на ч. 5 ст. 317 УК.

auto.tut.by

КУЛЬТУРА

НА ФАЛЬКЛОРНЫМ ФОРУМЕ АДЗНАЧАНЫ НАШЫ МАЙСТРЫ

Абласны фальклорны форум адбыўся у г.Лепель 15 снежня. У ім прынялі ўдзел народны фальклорны калектыў «Азерыца» (кіраўнік Жанна Комава) Езярышчанскага ГпДК, які у конкурсе фальклорных калектываў стаў лаўрэатам другой ступені, майстар па вышыўкі Гарадоцкага Дома рамёстваў Таццяна Міснікава, якая атрымала Гран-пры у конкурсе сярод майстроў па вышыўкі, а таксама наменсік дырэктара ДУК «Цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці Гарадоцкага раёна» Лілія Рэзкіна, яна была ўдзельнікам канферэнцыі «Традыцыйны фальклор у сучаснасці» з дакладам па тэме «Рэгіянальная песенная культура Гарадоччыны», а Витебские вести" распавялі пра форум.

Праграма снежаньскага свята, прысвечанага беларускім традыцыям і іх захавальнікам, была насычанай і разнастайнай . Яркім атрымаўся гала-канцэрт удзельнікаў абласнога агляду-конкурсу фальклорных калектываў, што праходзіў у Лепельскай дзіцячай школе мастацтваў. Нумары для яго выбіраліся на працягу ўсяго года, патлумачыла вядучы метадыст па этнаграфіі і фальклору Віцебскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці (АМЦНТ) Надзея Уліновіч.

Канкурэнцыя была сур'ёзнай, затое кожнае выступленне з тых, што трапілі ў фінальную праграму, сапраўды выклікала шчырае захапленне. А пераможцамі, якія атрымалі званне лаўрэатаў I ступені, у гэтым годзе сталі народныя фальклорныя калектывы «Сенькавіца» (Сенькаўскі клуб-бібліятэка Верхнядзвінскага РЦКіНТ), «Крыніца» (Янкавіцкі СДК Расонскага РЦКіНТ) і «Прасніца» (Чашніцкі РЦКіНТ). У лік прызёраў трапілі таксама прадстаўнікі Лепельскага, Гарадоцкага, Ушацкага, Дубровенскага, Браслаўскага і Глыбоцкага раёнаў.

Узнагароды ўручылі і лідарам агляду-конкурсу сярод сельскіх устаноў культуры на лепшую работу па фальклорным накірунку. На першым месцы тут таксама апынуўся Сенькаўскі клуб-бібліятэка. Другое і трэцяе занялі адпаведна Матырынскі СК (Ушацкі РЦКіНТ) і зноў-такі Янкавіцкі СДК.

Значнай падзеяй форума стаў конкурс традыцыйнай вышыўкі «Юбілейныя сімвалы», прысвечаны 80-годдзю стварэння Віцебскай вобласці. Ён паказаў, як многа таленавітых і працавітых майстроў нараджае наша зямля. А найлепшымі ў гэты раз назвалі прадстаўнікоў Гарадоцкага Дома рамёстваў і фальклору, якім журы аддала Гран-пры.

Вышыўка Музея традыцыйнай культуры Браслаўскага раённага аб'яднання музеяў удастоена дыплома I ступені. Другое месца падзялілі рамеснікі з Лепеля і Лёзна, а трэцяе — бешанковіцкія, глыбоцкія і шаркаўшчынскія майстры.

У той жа дзень адбылася абласная канферэнцыя «Традыцыйны фальклор у сучаснасці». На ёй удзельнікі абмеркавалі захаванне аб'ектаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны, працу клубаў нацыянальнай кухні, гульні і фальклору, асаблівасці засваення дзецьмі беларускіх традыцый і многае іншае.

Акрамя гэтага, у рамках мерапрыемства пацвердзілі свае званні заслужаныя аматарскія калектывы Рэспублікі Беларусь «Скарбонка» (Лепельскі Дом рамёстваў) і «Сунічкі» (Стайская дзіцячая школа мастацтваў традыцыйнай культуры Лепельскага раёна).

Форум, заснавальнікам якога з'яўляецца Віцебскі АМЦНТ, праводзіцца для адраджэння і папулярызацыі традыцыйнай народнай культуры, падтрымкі творчай актыўнасці фальклорных калектываў вобласці і ўдасканалення іх выканаўчага майстэрства.

Лілія Іўчанка

Інфармацыя паводле: http://vitvesti.by і http://gorodok.belcult.by

ПАЛІТЫКА

СПРАВА НЕ Ў НАРОДЗЕ, А ВА ЎЛАДЗЕ

Колькі часу існуе цяперашні рэжым, столькі выказваецца думка, што праблема Беларусі — не ў Лукашэнку, а ў народзе. Маўляў, беларускае грамадства адрынае дэмакратычныя каштоўнасці. Народу патрэбна не свабода, а «моцная рука». На такія настроі электарату і абапіраецца Аляксандр Лукашэнка ў сваёй палітыцы.

Вось толькі некалькі найбольш характэрных прыкладаў. Прафесар Рэдфардскага ўніверсітэта (ЗША) Грыгорый Ёфэ ў 2014 годзе апублікаваў кнігу «Пераацэньваючы Лукашэнку: Беларусь у культурным і геапалітычным кантэксце», у якой вельмі станоўча ацэньвае дзейнасць беларускага лідара. Галоўны аргумент, які вылучае Ёфэ, ствараючы станоўчы вобраз кіраўніка Беларусі, палягае ў тым, што той адлюстроўвае памкненні, настроі, жаданні, думкі свайго грамадства. Маўляў, іншай палітыкі ён і не мог праводзіць, і калі ў нечым і памыляецца, дык разам з народам…

Былы памочнік Аляксандра Лукашэнкі, а цяпер амбасадар Беларусі ў Кітаі Кірыл Руды ў нядаўнім артыкуле піша: «Нам трэба раскадаваць грамадства. У нас ёсць культурныя бар'еры, якія тармозяць эканоміку: спажывецкае стаўленне да інвестараў, да дзяржавы і адзін да аднаго, прыярытэт роўнасці над багаццем, арыентацыя на савецкае мінулае, гігантаманія, матывацыя пагрозамі (заклік да інстынктаў, а не да здаровага сэнсу), ухіленне ад адказнасці і балючых рашэнняў».

Безумоўна, нельга адмаўляць прыхільнасць значнай часткі беларусаў да недэмакратычных, патэрналісцкіх каштоўнасцяў… І «праект Лукашэнкі» — гэта кансерватыўная рэакцыя беларускага грамадства на выклікі мадэрнізацыі і глабалізацыі, бунт супраць дэмакратычных каштоўнасцяў. Можна пагадзіцца, што ў рамках гэтай сацыяльнай мадэлі значная частка насельніцтва адчувала, дый цяпер адчувае, псіхалагічны камфорт.

Па-першае, спасылка на народ — не ёсць гістарычным апраўданнем. Мы ведаем шмат прыкладаў, калі дыктары, якія прыводзілі свае народы да трагедыі, былі дэмакратычна выбраныя і шмат гадоў мелі шырокую падтрымку насельніцтва, адлюстроўвалі яго настроі.

Калі казаць пра Беларусь, то беларуская сацыяльная мадэль, у свой час падтрыманая народам, прывяла да відавочнага крызісу. Атрымалася, што лідар, няхай сабе і абапіраючыся на большасць насельніцтва, прывёў краіну ў гістарычны тупік.

Лідар нацыі, асабліва той, які кіруе краінай больш за 20 гадоў, і ўжо адным гэтым фактам прэтэндуючы на адметнае месца ў гісторыі сваёй краіны, павінен мець больш шырокі гарызонт, перспектыўнае бачанне будучыні соцыуму. Ён мусіць быць хоць бы ледзь-ледзь разумнейшы за сярэднестатыстычнага грамадзяніна, умець вызначаць дамінуючую грамадскую тэндэнцыю, пралічваць сітуацыю хаця б на адзін ход наперад, бачыць карэнныя, доўгатэрміновыя, а не толькі імгненныя інтарэсы дзяржавы і грамадства. Калі палітык па прастаце душэўнай літаральна паўтарае тое, што думае шараговы абывацель, падкрэсліваючы пры гэтым, што ён кажа ад імя народа, — дык гора таму народу.

У апошнія дзесяцігоддзі рынак і дэмакратыя паспяхова зацвердзіліся ў шмат якіх рэгіёнах свету: у Лацінскай Амерыцы, Азіі. Вельмі паказальнай з'яўляецца гісторыя развіцця дзвюх Карэй. Паўднёвая Карэя — устойлівая і квітнеючая краіна з рынкавай эканомікай і дэмакратыяй. Паўночная Карэя — убогая, карыкатурная, але праз гэта не менш жудасная дыктатура, дзе людзі паміраюць з голаду. А гэта ж адзін народ, з адны менталітэтам.

Гэты прыклад падштурхоўвае да простай высновы: з адным і тым жа народам можна рэалізаваць розныя мадэлі развіцця. І дыктатарскі рэжым валодае вялікімі магчымасцямі зацвердзіць той лад, які выгадны яму.

І, дарэчы, дзяржаўны патэрналізм любяць не толькі ў Беларусі, але, напрыклад, у дэмакратычнай Еўропе. Напрыклад, у Францыі дасюль працоўнае заканадаўства фактычна забараняла звальненне наёмнага работніка без яго згоды. Гэта моцна перашка-джала развіццю бізнесу. Розныя ўрады некалькі разоў спрабавалі лібералізаваць працоўнае заканадаўства, але прафсаюзы выводзілі на вуліцы з пратэстам сотні тысяч людзей — і кожны раз урад адступаў. Толькі папярэдні прэзідэнт Франсуа Аланд праявіў настойлівасць і, нягледзячы на пратэсты, страйкі нават падчас мінулагодняга Чэмпіянату Еўропы па футболе, змог давесці справу да канца. Праўда, гэта каштавала Аланду пасады прэзідэнта, бо ягоны рэйтынг упаў настолькі нізка, што ён вырашыў не балатавацца на новы тэрмін. То бок, халяву любяць усе. Таму Беларусь — не такі ўжо вялікі эксклюзіў.

Па-другое, беларускае грамадства вельмі неаднароднае, глыбока расколатае. Сацыялагічныя апытанні паказваюць, што каля трэціны беларусаў прытрымліваюцца ўстойлівых дэмакратычных каштоўнасцяў. Але Лукашэнка абапіраецца не на гэту частку электарату. Наадварот, якраз з такімі сацыяльнымі слаямі ўлады ўпарта змагаюцца, іх ізалююць, заганяюць у гета. Існы рэжым абапіраецца на людзей з недэмакратычнымі каштоўнасцямі. Гэта яго свядомы палітычны выбар. Важным элементам дзяржаўнай палітыкі з'яўляецца штучная кансервацыя і архаізацыя грамадства, апеляцыя да патрыярхальнай свядомасці, апора на пенсіянераў, людзей з невысокай адукацыяй, нізкай кваліфікацыяй, якія пражываюць у вёсцы, маленькіх гарадах. У гэтым кансерватыўнай мадэлі галоўнай каштоўнасцю з'яўляецца стабільнасць, а не развіццё.

Па-трэцяе, Лукашэнка выконвае не проста функцыю люстэрка, рупара, ён не адно толькі механічна адлюстроўвае погляды свайго электарату. Прэзідэнт выступае своеасаблівым рэтранслятарам, які адпраўляе назад свайму электарату недэмакратычныя каштоўнасці ва ўзмоцненым выглядзе. А дзяржаўныя СМІ, у першую чаргу тэлебачанне, даводзяць гэты працэс да лагічнага канца.

Па-чацвёртае, узнікае натуральнае пытанне: а ці ёсць цяпергэтаяпралукашэнкаўская, антырынкавая, антыдэмакратычная большасць? Вызначыць гэта можна толькі ва ўмовах дэмакратыі, свабоднай канкурэнцыі ідэй і палітычных сіл, дэмакратычных выбараў. Гэтага ў Беларусі даўно няма…

І затым, нават дамінаванне патэрналісцкіх каштоўнасцяў зусім не азначае, што беларусы не хочуць дэмакратыі. Правядзіце сацыялагічнае даследаванне і спытаеце людзей, ці жадаюць яны, каб выбары былі свабоднымі і дэмакратычнымі, каб яны мелі магчымасць выбіраць прэзідэнта і дэпутатаў, каб іх галасы лічылі? Як вы думаеце, ці знойдзецца шмат дзівакоў, якія скажуць: не, мы хочам, каб выбары фальсіфікаваліся? ..Таму, падводзячы выніkі, трэба казаць, што перашкодай на шляху дэмакратычнай трансфармацыі Беларусі з'яўляецца не столькі народ, колькі існы палітычны рэжым. Маніпулюючы грамадскімі настроямі, ён узурпаваў права гаварыць ад імя народа, а насамрэч больш заклапочаны захаваннем уласнай улады. Справа не столькі ў народзе, колькі ў тых, хто імі кіруе.

Пры іншай уладзе, але з гэтым самым насельніцтвам, Беларусь магла б стаць рынкавай, дэмакратычнай і еўрапейскай краінай.

(скарочана)

Валеры Карбалевіч
"Новы Час"

ТЫРАНЫ

«ГИТЛЕР СЖИРАЛ ВСЕ-ТАКИ ЧУЖИЕ НАРОДЫ, А НЕ СОБСТВЕННЫЙ»

21 декабря 1879 года родился один из величайших злодеев в истории мира, по крайней мере, на мой взгляд, звали его Иосиф Виссарионович Джугашвили, он был известен как Сталин.

Люди, ненавидевшие его, сравнивали и сравнивают его с Гитлером, и совершенно напрасно. Гитлер, конечно, был злодеем, тут спора нет, можно сказать, людоедом. Но он сжирал все-таки чужие народы, а не собственный. Он повинен в убийстве 6 миллионов евреев, он повинен в гибели миллионов людей на фронтах войны, он повинен в гибели определенного количества немцев, которые придерживались иных политических взглядов, и понятно — ему нет прощения, и никогда не будет. Но надо признать, что Гитлер не истреблял все-таки собственный народ — в отличие от Сталина.

Трудно сосчитать, в погибели скольких миллионов советских людей виноват Сталин. Известно, что лагерей в Советском Союзе было значительно больше, чем концлагерей в Германии или в Польше.

Поклонники Сталина — их немало, между прочим — говорят о том, что именно он превратил Советский Союз в индустриальную державу и именно благодаря ему Советский Союз победил в войне. Это, мягко говоря, заблуждение. Сталин, вообще говоря, своей насильственной коллективизацией уничтожил в стране крестьянство, в результате чего страна, которая когда-то экспортировала зерно, стала импортировать его, стала страной вечных очередей, страной недоедания, страной дефицита — это результат того, что он делал.

А что касается индустриализации, то какой ценой? Сколько людей работали как рабы, я имею в виду зеков, которые строили так называемые замечательные стройки социализма? Сколько там погибло людей ради этой самой индустриализации?

А что касается войны, то есть две очень яркие цифры. Германия, воюя на два фронта, потеряла 7-10 миллионов человек. Советский Союз, воюя на одном, потерял 27 миллионов, почти в 3 раза больше. А почему? Да потому что Сталин совершенно не готов был к этой войне, и именно эти огромные потери произошли в начале войны.

А кто победил? А победил народ, и, конечно, победили замечательные маршалы, такие как Жуков, как Конев, как Рокоссовский. Но все-таки самое страшное, что сотворил Сталин, — это с самим народом. Что он сделал из этого народа?

Я хотел бы вам прочитать маленький отрывок из замечательной пьесы Евгения Шварца «Дракон», как раз на эту тему. Вот на площади встретились Дракон и рыцарь Ланцелот.

Дракон: «Мои люди очень страшные, таких больше нигде не найдешь — моя работа, я их кроил».

Ланселот: «И все-таки они люди».

Дракон: «Это только снаружи».

Ланселот: «Нет».

Дракон: «Если бы ты увидел их души, ох, задрожал бы».

Ланселот: «Нет».

Дракон: «Убежал бы даже. Не стал бы умирать из-за калек. Я же их, любезный мой, лично покалечил, как требуется, так и покалечил. Человеческие души, любезный, очень живучи. Разрубишь тело пополам — человек околеет. А душу разорвешь — станет послушнее, и только. Нет-нет, таких душ нигде не подберешь, только в моем городе. Безрукие души, безногие души, глухонемые души, цепные души, легавые души, окаянные души, дырявые души, продажные души, мертвые души. Нет-нет. Жалко, что они невидимы».

Это про нас с вами, уважаемые дамы и господа. И пока мы как народ не признаем именно это, не извергнем из своих душ наследие дракона, то не будет ни толку, ни счастья. По крайней мере, так думаю я. А вы?

Владимир Познер
poznеronline.ru

СПРАВА КОРЖЫЧА

«НІ СЛОВА ПРА ПАБОІ НА ЦЕЛЕ САШЫ»

Сьвятлана Коржыч, маці салдата Аляксандра Коржыча, які загінуў у вайсковай частцы ў Печах пад Барысавам, расказала сайту «Медиа-Полесье», што сустракалася з кіраўнікамі пракуратуры і Сьледчага камітэту, прысутнічала на некаторых допытах, і фігуранты справы пачалі даваць паказаньні.

«Пасьля неаднаразовых патрабаваньняў мне паказалі вынікі судмедэкспэртызы, — кажа Сьвятлана Коржыч, — там ні слова пра пабоі на целе Сашы. Копію судмэдэкспэртызы мне на рукі даць адмовіліся, яе вынікі мяне не задавальняюць. І я буду настойваць на правядзеньні паўторных экспэртыз, усе бачылі, што ён быў зьбіты».

Сьвятлана Коржыч таксама паскардзілася, што ні ваенкамат, ні органы ўлады за гэты час ні разу не пацікавіліся, як жыве яна і яе маці. «Мы засталіся адны з мамай: мне 52 гады, маме пад 80 гадоў».

Цела салдата тэрміновай службы Аляксандра Коржыча знайшлі 3 кастрычніка ў падвале вайсковай часткі ў Печах пад Барысавам. Паводле праверкі, якую правялі ў вайсковай частцы, прычынай сьмерці салдата нібыта стала самагубства. Але сваякі і сябры Аляксандра Коржыча з гэтай вэрсіяй не пагадзіліся і перадалі ў рэдакцыю Свабоды фатаздымкі ягонага цела са сьлядамі прыжыцьцёвых траўмаў.

13 кастрычніка Сьледчы камітэт выступіў з афіцыйнай заявай для прэсы. Паводле прадстаўніка Сьледчага камітэту Сяргея Кабаковіча, цела Коржыча каля 17 гадзіны 3 кастрычніка знайшлі «ў пятлі з мацерчатай папругі для штаноў, прымацаванай свабодным канцом да мэталічнай арматуры пад столлю падвала, зь перавязанымі шнурком абутку нагамі і надзетай на галаву майкай».

Справа выклікала вялікі рэзананс у грамадзтве і шэраг зьменаў у беларускім войску.

У вайсковых частках усталявалі відэаназіраньне

Пра тое, што на тэрыторыі Печаў будуць усталяваныя камэры відэаназіраньня, 5 лістапада сказаў міністар абароны Андрэй Раўкоў.

«Гэта дапаможа дзяжурным па школах у поўным аб'ёме кантраляваць сытуацыю. Ужо ня будзе такіх месцаў, якія дазволяць старaслужачым салдатам нешта там нядобрае рабіць. У нас у многіх вайсковых частках відэаназіраньне ўжо ўсталяванае, вядзецца ў плянавым парадку», — сказаў Раўкоў. Аднак суразмоўцы Свабоды зь ліку служачых вучэбкі ў Печах ацэньваюць такую меру скептычна. Маўляў, камэры паўсюль усё адно ўсталяваць немагчыма, і няма гарантыі, што асобы, якія будуць праглядаць відэазапісы, стануць апэратыўна дакладваць кіраўніцтву пра ўсе заўважаныя парушэньні статуту.

У сярэдзіне лістапада ў Печы прыбылі навабранцы, большасьць «старых» вайскоўцаў (у тым ліку і Коржычавы таварышы па службе) разьехаліся па новых частках.

Салдатам дазволілі мабільныя тэлефоны без інтэрнэту і камэры

Аднак толькі самых простых мадэляў (кнопачныя, бяз доступу ў інтэрнэт і фатакамэры) і выключна ў адведзены для гэтага час.

Раней карыстацца мабільнікамі вайскоўцы таксама маглі, у тым ліку навабранцы з «вучэбкі». Аднак усе тэлефоны мусілі захоўвацца ў адмысловым месцы, салдатам іх выдаваў звычайна сяржант.

Нововядзеньне можна патлумачыць ня толькі жаданьнем кіраўніцтва часткі спрасьціць для вайскоўцаў камунікацыю з роднымі і сябрамі. Родныя загінулых у войску салдат ня раз казалі, што мабільны тэлефон у арміі часта станавіўся прадметам гандлю і вымагальніцтва з боку старaслужачых. Ім дазвалялі карыстацца толькі за грошы.

Некаторыя вайскоўцы, якія прайшлі праз «вучэбку» ў Печах, згадваюць пра «выкупляньне» ўласных тэлефонаў у сяржантаў.

У Печах зьявіліся новыя сяржанты

Пра гэта стала вядома ў сярэдзіне лістапада. Родныя загінулых вайскоўцаў ня раз сьведчылі, што сыстэма нестатутных адносінаў трымаецца акурат на паводзінах сяржантаў.

Большасьць з 15 затрыманых па справе Аляксандра Коржыча — акурат сяржанты. Паводле неафіцыйнай інфармацыі, усе яны служылі ў 3-й і 307-й школе, а затрыманыя адбываліся на працягу некалькіх тыдняў пасьля сьмерці вайскоўца.

Тым часам сама менш аднаго з затрыманых па справе аб гібелі Коржыча звольнілі з Узброеных сіл. Гаворка пра Артура Вірбала, абвінавачанага ў махлярстве (у яго знайшлі картку Коржыча). Як стала вядома Свабодзе, ён быў звольнены з арміі ў запас 9 кастрычніка, яшчэ да затрыманьня і зьмяшчэньня пад варту.

Сьледчы камітэт распачаў дадатковую праверку ўсіх няшчасных выпадкаў у войску за апошнія 6 гадоў

«Не выключаю, што ў некаторых выпадках рашэньні адмовіць у завядзеньні крымінальнай справы або спыніць заведзеныя справы будуць скасаваныя, каб іначай паглядзець на тую ці іншую сытуацыю», — сказаў старшыня Сьледчага камітэту Іван Наскевіч.

Як сказала Свабодзе маці Арцёма Басьцюка, знойдзенага павешаным у барысаўскай вайсковай частцы за 6 месяцаў да сьмерці Коржыча, расьсьледаваньне справы аб сьмерці сына насамрэч аднавілі.

Сям'я Басьцюка ўжо сустракалася з новым сьледчым. Аднак на пэрспэктывы расьсьледаваньня Басьцюкі глядзяць скептычна.

«Мы бачыліся зь ім адзін раз за месяц, які прайшоў з моманту аднаўленьня справы. І, ведаеце, вялікіх надзей сустрэча не прынесла», — кажа Тацяна Басьцюк.

Па яе словах, новае расьсьледаваньне працягнецца да канца студзеня. Калі ня будзе знойдзена новых доказаў, што сьмерць Арцёма Басьцюка мела гвалтоўны характар, справу зноў могуць закрыць.

https://www.svaboda.org

ВЯСКОВЫ ГАНДАЛЬ

ВЯСКОЎЦЫ АБУРАНЫЯ ЗАКРЫЦЬЦЁМ КРАМАЎ

У розных рэгіёнах Беларусі закрываюцца вясковыя крамы. Спажывецкае таварыства тлумачыць людзям, што ў малых паселішчах краму ўтрымліваць нявыгадна. У некаторых вёсках людзі пратэстуюць, пасьля чаго ўлады вымушаныя крамы адкрываць. Вялікі рэпартаж Свабоды.

Замест стацыянарных гандлёвых пунктаў у малыя вёскі тры разы на тыдзень прыяжджаюць аўтакрамы спажывецкага таварыства. Аднак вяскоўцы кажуць, што гэта вельмі нязручна. Сярод іх шмат пэнсіянэраў, якія мусяць чакаць на холадзе аўтакраму, што прыяжджае паводле пэўнага раскладу.

Івацэвіцкі раён. Вяскоўцы пра нерэнтабэльнасьць крамы: «Плацяць па 200 рублёў пэнсіі — што мы за іх можам купляць?»

Карэспандэнты Свабоды наведалі вёску Гічыцы Івацэвіцкага раёну. Тут, за 10 кілямэтраў ад райцэнтру, жыве больш за 100 чалавек. Нядаўна тутэйшую краму закрылі. Старых пакінулі бяз крамы, бо не куплялі гарэлку

Калі журналісты падышлі да аўтакрамы, каля якой сабраліся вяскоўцы, старыя людзі пачалі абурацца, апэлююць да Лукашэнкі.

«Трэба Лукашэнку сказаць, каб загнаў нас у хлеў ды запаліў. Ды ня трэба будзе ні пэнсію плаціць, нічога... Сто чалавек яшчэ ў сяле, і каб крамы не было!» — скардзіцца бабуля.

Жыхары Гічыц расказалі, што ў вёсцы ёсьць і кандыдатура прадавачкі ў краму, яна гатовая працаваць і за невялікія грошы. Але краму ўсё адно закрылі…

Бярозаўскі раён. Пасьля збору подпісаў краму паабяцалі адкрыць, калі знойдуць прадаўца

У вёсцы Жычын Бярозаўскага раёну пражывае больш за 80 чалавек, у асноўным пэнсіянэры. Краму тут закрылі 26 кастрычніка.

Мясцовы дэпутат Першамайскага сельсавету, сябра аргкамітэту партыі БХД Валер Білібуха сабраў подпісы жыхароў Жычына і накіраваў зварот у Бярозаўскі райвыканкам.

«Мы, у большасьці пэнсіянэры, павінны стаяць на холадзе з хворымі нагамі па некалькі гадзін, каб купіць набор няхітрых прадуктаў. Няўжо мы не заслужылі ў дзяржавы годнага сацыяльнага абслугоўваньня?» — запыталіся сяляне.

Мясцовыя ўлады правялі ў Жычыне сход, дзе патлумачылі людзям, што крама закрытая, бо няма кандыдатуры прадаўца.

На сходзе пэнсіянэры называлі і яшчэ адну нязручнасьць аўтакрамы: «Калі забыўся нешта купіць, то ўжо ня вернешся ды ня купіш».

Неўзабаве дэпутату Білібуху прыйшоў і адказ з райвыканкаму, дзе патлумачылі, што калі знойдуць прадаўца, то краму адкрыюць. «Так бы ціхенька ўсё і прайшло б. Закрылі — і ўсё, хадзіце да аўтакрамы. Я ж буду сачыць за сытуацыяй і дабівацца, каб стацыянарная крама ў Жычыне адкрылася», — сказаў Свабодзе Білібуха….

Колькі вясковых крамаў закрылі па краіне?

Белкаапсаюз (Белспажыўсаюз), які аб'ядноўвае рэгіянальныя спажывецкія таварыствы, — гэта самая буйная гандлёвая сетка краіны. Летась ёй споўнілася 100 гадоў. Гэтую структуру называюць найбуйнейшым дзяржаўным рытэйлерам — яна мае 8,1 тысячы крамаў, сярод іх 6,9 тысячы — харчовых і зьмяшанага асартыменту. Амаль 70% іх — у сельскай мясцовасьці. 704 аўтакрамы дастаўляюць тавары жыхарам больш як 14,4 тысячы маланаселеных вёсак, дзе няма стацыянарных крамаў.

Пытаньне Свабоды пра колькасьць крамаў, закрытых у Беларусі за апошнія два гады, у Белкаапсаюзе праігнаравалі.

Там паведамілі, што сытуацыю рэгулюе пункт 40 Сыстэмы дзяржаўных сацыяльных стандартаў па абслугоўваньні насельніцтва ў галіне гандлю, грамадзкага харчаваньня і бытавога абслугоўваньня, якая зацьверджаная пастановай Саўміну.

Паводле гэтага дакумэнту, калі ў вёсцы жыве меней за 200 чалавек, то яе гандлёвае абслугоўваньне забясьпечваюць аўтакрамы і «іншыя нестацыянарныя гандлёвыя аб'екты» альбо крамы ў бліжэйшых населеных пунктах.

«Аўтакрамы прымаюць папярэднія замовы на тавары. Пэрыядычнасьць і маршруты руху аўтакрамаў узгадняюцца мясцовымі сельсаветамі і райвыканкамамі», — паведамілі ў Белспажыўсаюзе.

У Белкаапсаюзе прывялі такія прыклады ліквідацыі вясковых крам: Бярозаўскае райпо зачыніла адну краму — у вёсцы Карпяшы, дзе жывуць 82 чалавекі. Ганцавіцкае райпо зачыніла адну краму — у вёсцы Новыя Агарэвічы, дзе жыве 91 чалавек. Івацэвіцкае райпо зачыніла 3 крамы — у вёсках Запольле (84 жыхары), Сярадава (100 жыхароў), Кушняры (68 жыхароў).

Аптымізацыя гандлёвай сеткі і карупцыйныя скандалы

У мінулым годзе Свабодзе паведамілі ў Белкаапсаюзе, што больш за 1000 крамаў працуе ў населеных пунктах з колькасьцю жыхароў менш за 100 чалавек. З улікам нізкага аб'ёму таваразвароту такіх крамаў і значных выдаткаў на іх утрыманьне (будынкі, заработная плата прадаўца, транспартныя выдаткі па дастаўцы тавараў) сярэднямесячныя страты на адзін аб'ект складалі ад 5 да 7 мільёнаў недэнамінаваных рублёў.

У Белкаапсаюзе паведамілі, што з прычыны скарачэньня вясковага насельніцтва «праводзіцца праца па аптымізацыі стратнай гандлёвай сеткі».

Кіраўнік краіны Аляксандар Лукашэнка ў леташнім пасланьні беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу заявіў: «Калі Белкаапсаюз не дакажа сваёй дзеяздольнасьці, рыхтуйцеся да сур'ёзнай рэформы».

Рэформа не адбылася, але ўжо сёлета Лукашэнка даў зялёнае сьвятло для сельскай экспансіі кіраўніку ААТ «Тытунь-інвэст» і сеткі гіпэрмаркетаў «Карона» Паўлу Тапузідзісу.

Праўда, пры гэтым адзначыў, што «мы не павінны замяняць адну сетку іншай. Бо Белкаапсаюз — гэта сёньня разьвітая структура на сяле».

Цяпер «Белкаапсаюзам» кіруе Валеры Іваноў. Да яго гэтую пасаду займаў Сяргей Сідзько, якога ў 2015 годзе Вярхоўны суд пакараў за хабар і злоўжываньне ўладай 12 гадамі турмы. У красавіку гэтага году ў Менску былі затрыманы першы намесьнік старшыні Белкаапсаюзу Дзьмітры Баранаў «у рамках расьсьледаваньня крымінальнай справы аб карупцыі».

«Трэба Лукашэнку сказаць, каб загнаў нас у хлеў ды запаліў. Ды ня трэба будзе ні пэнсію плаціць, нічога... Сто чалавек яшчэ ў сяле, і каб крамы не было!» — скардзіцца бабуля.

Алесь Дашчынскі
https://www.svaboda.org

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.12.2017 у 18.40 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяваньні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.